

Vergaderjaar 2020–2021

35 529

Machtiging tot oprichting van de Nederlandse financierings- en ontwikkelingsinstelling Invest International (Machtigingswet oprichting Invest International)

P

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 juli 2021

Op 6 juli jl. vond de voortzetting plaats van de behandeling in uw Kamer van het voorstel voor een Machtigingswet oprichting Invest International. Met deze brief geef ik mede namens de Minister van Financiën opvolging aan een aantal toezeggingen dat tijdens de tweede termijn van de behandeling is gedaan.

1.

Ik heb aan de VVD-fractie toegezegd nadere informatie te sturen over de **verschillende financiële middelen en regelingen** die in Invest International samen worden gebracht. Die zijn als volgt:

De Minister van Financiën zal een kapitaalstorting doen ter hoogte van totaal EUR 833 miljoen¹. Deze storting zal plaatsvinden in verschillende tranches en vormt het investeringskapitaal waarmee Invest International voor eigen rekening en risico zal investeren. Dit kapitaal wordt, zoals in het wetsvoorstel bepaald, additioneel aan de markt ingezet en moet een (nog te bepalen) rendement opleveren.

Daarnaast zal een aantal bestaande regelingen worden overgeheveld van RVO naar Invest International. Het gaat hierbij om DRIVE, ORIO, D2B, DGGF-spoor 1 (alle vier ODA) en DTIF (non-ODA). Onder deze regelingen, die nu door RVO worden uitgevoerd, valt een bestaande en verwachte projectenportefeuille van in totaal ca. EUR 1,5 miljard. Dit betreft de al lopende projecten vermeerderd met nog aan projecten toe te kennen middelen.

De regelingen zullen worden uitgevoerd door Invest International, in opdracht en mandaat van de Minister van Buitenlandse Zaken. Ze blijven

¹ De uiteindelijke hoogte van de kapitaalstorting wordt bepaald in een tussentijdse evaluatie van de EUR 2,5 miljard kapitaal die het Kabinet voor Invest-NL en Invest International gezamenlijk heeft gereserveerd.

daarmee op de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking staan, en worden uitgevoerd voor rekening en risico van de Minister van Buitenlandse Zaken. De regelingen worden niet gebruikt ter subsidiëring van het investeringskapitaal, in lijn met de beschikking van de Europese Commissie². Over de uitvoering wordt jaarlijks aan het parlement verantwoording afgelegd via het reguliere begrotingsproces. De rol van het parlement ten aanzien van deze regelingen verandert dan ook niet.

Tot slot krijgt Invest International de beschikking over subsidiegelden voor projectontwikkeling. Dit betreft een jaarlijks bedrag van EUR 9 miljoen. Deze subsidies komen eveneens ten laste van de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De hierboven genoemde verschillende financiële middelen worden gebundeld in Invest International. De ondernemer zal te maken krijgen met één aanspreekpunt. In het kader hieronder wordt dit toegelicht met een voorbeeld.

Voorbeeldproject (fictief): koelhuizen in Afrika

Een Nederlands mkb-bedrijf is, met financiering uit de DGGF-regeling, succesvol gestart met de opzet van een koelhuis in Afrika. Het bedrijf zoekt nu vervolfinanciering voor uitbreiding van het project.

Nederlandse banken vinden deze grotere vervolginvestering nog te risicovol vanwege de onbekende lokale situatie en de omvang van de financiering. Invest International financiert vervolgens een deel van dit project uit het investeringskapitaal, wat risicovol is maar past binnen de investeringskaders, incl. het gestelde normrendement. Daardoor is de huisbank van de mkb-er vervolgens bereid om het restant van de investering te financieren.

Het ontwerp van het koelhuis gebeurt in Nederland, en draagt zo bij aan de Nederlandse economie. De investering zorgt daarnaast voor lokale werkgelegenheid in het Afrikaanse land en zorgt ervoor dat vlees, groente en fruit gekoeld naar de inwoners in het binnenland kunnen worden getransporteerd.

Omdat Invest International de klant al eerder financierde vanuit de DGGF-regeling, is veel informatie over de klant en de investering al bekend. Doordat de voorwaarden voor financiering lastens de regelingen en het investeringskapitaal op elkaar zijn afgestemd, kan Invest International snel beoordelen of het bedrijf in aanmerking komt voor een lening. Zo kan Invest International in verschillende fases van dit project de ondernemer van dienst zijn.

2.

Ik heb de VVD-fractie toegezegd de Kamer een **overzicht** te sturen van de **projecten-pijplijn van NL-Business** (NLB). Dit treft u bijgaand aan. NL-Business richt zich binnen FMO op de financiering van internationale activiteiten van Nederlandse bedrijven. De projecten-portefeuille en pijplijn van NLB zullen overgaan naar Invest International.

De bijlage betreft zowel al vastgelegde financieringen als nog niet gecontracteerde projecten in verschillende stadia van voorbereiding op

² Goedkeuringsbeschikking Steunmaatregel SA.55465 (2020/N), C (2020) 3410 final d.d. 29 mei 2020

een eventuele financiering. Of die daadwerkelijk zullen worden gefinancierd, moet blijken na verdere voorbereiding en toetsing aan de criteria van het investeringsbeleid, waaronder IMVO en additionaliteit. Het overzicht laat zien met welke doelgroepen (van mkb tot grootbedrijf) en in welke regio's en sectoren van de economie NLB actief is. Vanwege bedrijfsgevoeligheid en daarmee vertrouwelijkheid van de informatie zijn projectdetails en namen van bedrijven weggelaten.

Voor het kleinere mkb zijn de regelingen die van RVO overgaan naar Invest International interessant. DGGF en DTIF beschikken over een pijplijn aan (kleinere) mkb-transacties. Ook die zal onder Invest International verder worden uitgebouwd.

3.

De Fractie-Nanninga vroeg naar de verhouding van de overzeese Koninkrijksdelen tot zowel Invest-NL als Invest International. Die verhouding is voor het investeringskapitaal als volgt.

Zoals het wetsvoorstel aangeeft, vallen **Bonaire, Sint Eustatius en Saba** (BES) voor de oprichtingswet onder het begrip «Nederlandse economie». Ondernemingen kunnen dus een beroep doen op financiering door zowel Invest-NL als Invest International.

Aruba, Curaçao en Sint Maarten zijn aparte landen binnen het Koninkrijk. De wet Invest-NL en het wetsvoorstel Invest International respecteren de bijzondere positie binnen het Koninkrijk van deze landen door niet met een financieringsinstelling als Invest-NL respectievelijk Invest International in de invloedssfeer van deze landen te treden. Daarmee behoren deze landen voor het wetsvoorstel Invest International tot het buitenland. Invest International kan natuurlijk wel Nederlandse ondernemingen, waaronder ondernemingen op de BES-eilanden, ondersteuning bieden bij activiteiten in Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

4.

De VVD-fractie vroeg om inzicht in de **samenwerkingsovereenkomsten die Invest International zal sluiten** met bijvoorbeeld FMO en RVO.

Gesprekken hierover zijn nog gaande. In de samenwerkingsovereenkomst met FMO worden ook afspraken gemaakt over bijvoorbeeld de inkoop van administratieve diensten, om daarmee de administratieve lasten (overhead) voor Invest International zo laag mogelijk te houden. Ik zal er in mijn rol als beleidsverantwoordelijk Minister bij de betreffende besturen op aandringen dat er zoveel mogelijk naar synergie wordt gestreefd en wil de mogelijkheden bezien om dit uitgangspunt ook op te nemen in de aanvullende overeenkomst.

In de samenwerkingsovereenkomst met RVO wordt o.a. nauw gekeken naar hoe het mkb-segment op een zo efficiënt mogelijke manier voorzien kan worden van de juiste informatie en financiering.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A.M. Kaag

2021 pijplijn

private sector of publieke sector	Regio Project	Transactiebedrag (schatting)	Fase	Bedrijfs- grootte	Sector
publiek	Afrika	EUR 36,000,000	Gecommitteerd	Grootbedrijf	Water en Infrastructuur
publiek	Afrika	EUR 92,000,000	Contracteerfase	Grootbedrijf	Water en Infrastructuur
privaat	Afrika	USD 40,000,000	Contracteerfase	MKB	Financiële instellingen
publiek	Azië	EUR 15,400,000	Gemandateerd voor financie- ringsvoorstel	MKB	Financiële instellingen
publiek	Azië	EUR 12,600,000	Gemandateerd voor financie- ringsvoorstel	MKB	Water en Infrastructuur
privaat	Afrika	EUR 12,900,000	Gemandateerd voor financie- ringsvoorstel	MKB	Maakindustrie
privaat	Afrika	EUR 38,000,000	Gemandateerd voor financie- ringsvoorstel	MKB	Financiële instellingen
publiek	Afrika	EUR 15,000,000	Gemandateerd voor financie- ringsvoorstel	Grootbedrijf	Water en Infrastructuur
publiek	Azië	EUR 81,000,000	Vroege fase	Grootbedrijf	Hernieuwbare energie en klimaat
publiek	Azië	Nog te bepalen	Vroege fase	MKB	Water en Infrastructuur
publiek	Azië	EUR 5,000,000	Vroege fase	Grootbedrijf	Water en Infrastructuur
privaat	Latijns Amerika & Caribisch gebied	EUR 20,000,000	Vroege fase	Grootbedrijf	Landbouw en voedselproductie
publiek	Afrika	EUR 35,000,000	Vroege fase	Grootbedrijf	Maakindustrie
publiek	Afrika	EUR 50,000,000	Vroege fase	MKB	Gezondheidszorg
privaat	Azië	EUR 10,000,000	Vroege fase	MKB	Maakindustrie
publiek	Azië	Nog te bepalen	Vroege fase	Grootbedrijf	Hernieuwbare energie en klimaat
privaat	Afrika	EUR 15,000,000	Vroege fase	Middelgroot	Gezondheidszorg
publiek	Latijns Amerika & Caribisch gebied	Nog te bepalen	Vroege fase	MKB	Hernieuwbare energie en klimaat
publiek	Latijns Amerika & Caribisch gebied	EUR 40,000,000	Vroege fase	Onbekend	Financiële instellingen
publiek en privaat	Afrika	EUR 20,000,000	Vroege fase	Grootbedrijf	Gezondheidszorg
privaat	Azië	EUR 135,000,000	Vroege fase	Grootbedrijf	Hernieuwbare energie en klimaat
privaat	Global		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Maakindustrie
privaat	Azië		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Maakindustrie
publiek	Afrika		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Water en Infrastructuur
publiek	Azië		Zeer vroege fase	MKB	Gezondheidszorg
privaat	Azië		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Gezondheidszorg
privaat	Afrika		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Gezondheidszorg

private sector of publieke sector	Regio Project	Transactiebedrag (schatting)	Fase	Bedrijfs- grootte	Sector
publiek	Azië		Zeer vroege fase	MKB	Hernieuwbare energie en klimaat
publiek	Afrika		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Water en Infrastructuur
privaat	Europa & Centraal Azië		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Financiële instellingen
privaat	Afrika		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Landbouw en voedselproductie
privaat	Afrika		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Landbouw en voedselproductie
privaat	Europa & Centraal Azië		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Maakindustrie
publiek	Afrika		Zeer vroege fase	Grootbedrijf	Water en Infrastructuur
publiek en privaat	Azië		Zeer vroege fase	Middelgroot	Water en Infrastructuur
privaat	Afrika		Zeer vroege fase	MKB	Maakindustrie